

LOSINAVA - LOŠINJSKIM JEDRIMA OKO SVIJETA Od danas do 16. rujna na otol



Lošinjska regata pasara na vesla danas otvara manifestaciju



Noćna regata tradicijskih barki na rasporedu idućeg tjedna



Loger »Nerezinac« zaštitni znak lošinjskog pomorstva

Lošinj uplovlja u tr pomorstva i brodogra

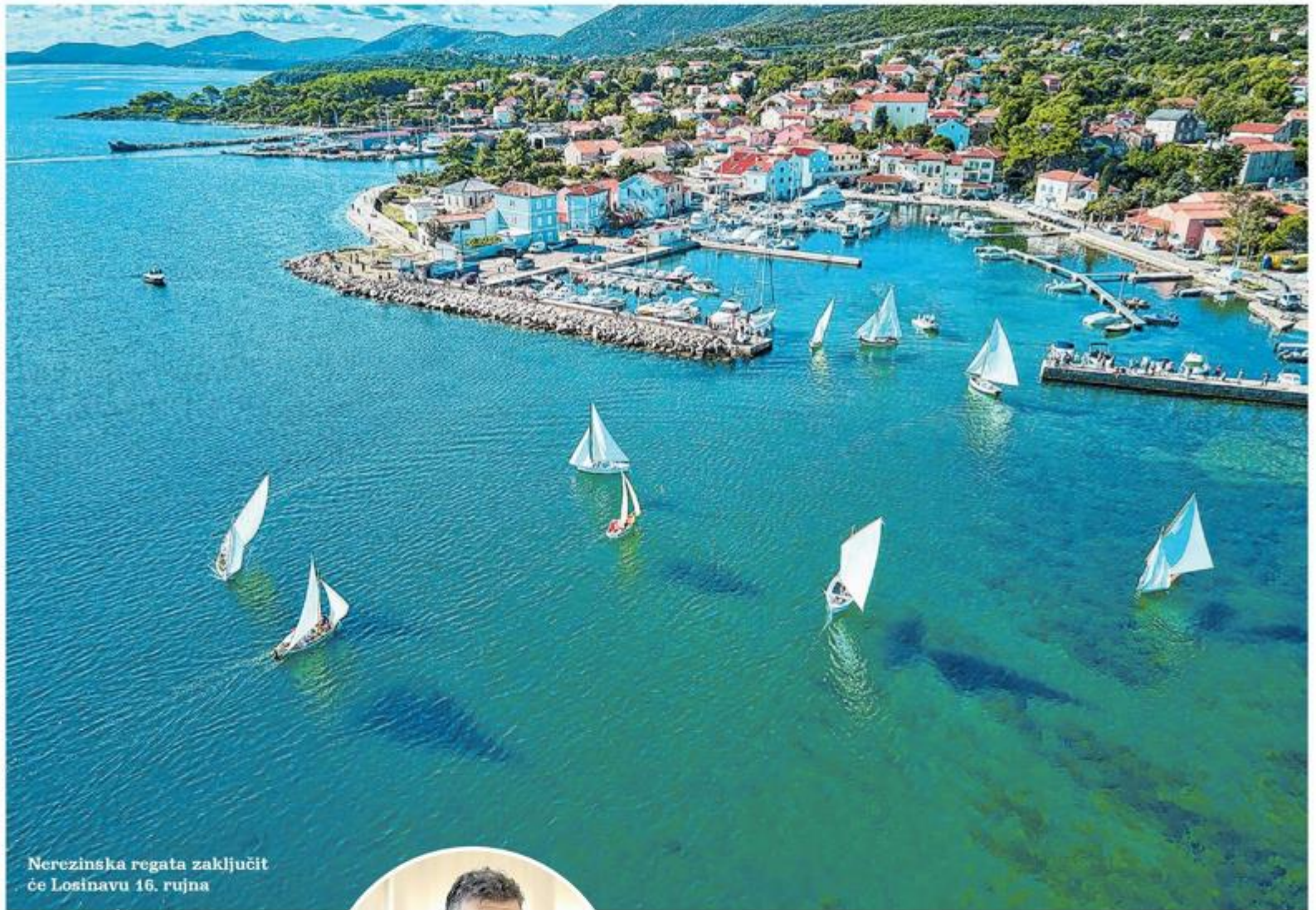
Alenka JURIČIĆ
 BUKARICA
 Snimio Sandro TARIBA

Što je recept za dobar brak, tko je gradio brodove za američku obalnu stražu ili može li se ploviti u – bačvi?

Odgovore na ova, ali i niz drugih pitanja, posjetitelji će moći dobiti na manifestaciji Losinava – Lošinjskim jedrima oko svijeta koja počinje danas, 2. rujna i traje sve do 16. rujna. Riječ je o manifestaciji kojom će Lošinj uploviti u svoju tradiciju pomorstva i brodogradnje, i to regatama, koncertima, predavanjima, scenskim uprizorenjima, kao i radionicama jedrenja, veživanja čvorova i drugim aktivnostima za najmlađe...

Sam naziv manifestacije spoj je imena Lošinja i Nava, što je naziv za jedrenjake s tri do pet jarbola, a od kojih je najpoznatiji Imperatrice Elisabetta, odnosno kraljica Sissy. To je najveći jedrenjak napravljen u lošinjskom brodogradilištu, tonaže 2.500 tona, napravljen za brodovlasnika Ivana Antuna Tarabocchiju, a njegovu porinuću je 1875. prisustvovao i sam car Franjo Josip.

Tako će i ovogodišnje izdanje Losinave biti u znaku mora. Festival danas otvara 11. Lošinjska regata pasara



Nerezinska regata zaključit će Losinavu 16. rujna

Predstavljanje dviju knjiga

Ova manifestacija, osim što donosi pregršt događanja, što zabavnih, što edukativnih, te revitalizira uspomene na slavnu pomorsku i brodograditeljsku povijest otoka, ujedno je prilika da se svake godine nakon njena završetka ostavi i trajni trag za budućnost.

Ideja nam je da svake godine nešto ostane trajno, primjerice u obliku knjiga koje se na Festivalu prvi put predstavljaju. Ove godine predstavljamo dvije knjige i to »Otok pomoraca« Giovannija Gerolamija, te »From the Apsyrtes Islands to the New World« povratnika Granta Karcicha u kojoj je opisan niz detalja koje nismo znali o Lošinjanima na području Sjeverne Amerike, gdje su bili vlasnici velikih brodogradilišta. Do sada smo napravili i četiri kaiča koji su ostali u osnovnim školama u Malom

Velom Lošinju te u Nerezinama, a koje su radili sami osnovnoškolci. Tu je i replika makete 1:4, originalne i zaštićene lošinjske regatne pasare »Primavera« sa svim tlocrtima, tako da danas-sutra netko tko bude radio pasaru u mjerilu 1:1 ima spremne sve nacрте. A tu je jasno i skulptura posvećena ženama pomoraca »Addio« koju je također iznjedrio i ovaj Festival, kazao je Dalibor Cvitković, direktor Turističke zajednice grada (TZG) Malog Lošinja.

Dodao je da je u tijeku i realizacija interpretacijske rute u Velom Lošinju gdje se postavljaju interpretacijske table s informacijama o značaju Velog Lošinja kao iskona ovdašnjeg pomorstva.



- To je cilj festivala, da uz turističku valorizaciju napravimo nešto i na edukaciji. Rekao bih i da je velika vrijednost ovog festivala i u tome što ima i tu edukativnu notu pa se tako uvijek nešto novo sazna. Mi danas o bratovštinama, uz ostalo i pomorskim, o kojima će biti riječi na jednom predavanju, malo znamo. Naime, svi ti brodovi su po pitanju vlasništva dijeljeni na 24 dijela, dakle, nisu bili u vlasništvu jednog čovjeka, nego više njih i prema tome se dijelio profit. Nekad su se takvim zajedništvom i sinergijom gradili brodovi i izgradila doista impresivna flota te vjerujem da se iz tih primjera i danas može puno toga naučiti, ukazao je direktor TZG-a Malog Lošinja.

Festival danas otvara 11. Lošinjska regata pasara na vesla s početkom u 10.30 sati u Malom Lošinju, a popodne je u Velom Lošinju na redu Veloselska regata maštela u kojoj će se moreplovcu okušati u plovidbi u – bačvama. U Velom Lošinju navečer za zabavu su zaduženi Koktelsi. Bit će tu i mala škola pletenja mreža, promatranje neba, 19. Međunarodni vaterpolski turnir Dobri dupin

Ku Lošinj u niz regata, koncerata, predavanja, scenskih uprizorenja i radionica



Pomorska večer iduće subote okupit će folklorna društva



Kod skulpture »Addio« bit će uprizorenje ispraćaja pomoraca



Može li se ploviti u bačvi, pokazat će Veloselska regata maštela

adiciju idnje

na vesla s početkom u 10.30 sati u luci Mali Lošinj, a popodne je na redu nešto sasvim drugačije, Veloselska regata maštela. S početkom u 17 sati u luci Veli Lošinj će se tako moreplovci okušati u plovidbi u – bačvama. U Velom Lošinj u navečer, pak, za zabavu su zaduženi Koktelsi. Bit će tu i mala škola pletenja mreža, promatranje neba, 19. Međunarodni vaterpolski turnir Dobri dupin, a sutra, u nedjelju, 3. rujna, u Muzeju Apoksiomena predstava Zajednice Talijana Strenti de scarsela.

Sedam brodogradilišta

U 11. Lošinjskoj regati pasara, tradicionalnoj veslačkoj utrci, natječu se drvene pasare do 4,3 i preko 4,3 metara, po uzoru na nekadašnje veslačke regate koje su se održavale krajem 19. stoljeća.

- Vrlo smo ponosni što se natjecateljski duh Lošinjana održao sve do današnjih dana, upravo po uzoru na regate naših predaka koji su redovito gajili duh veslanja, oslanjajući se na natjecanje u izradi što bolje i što brže pasare. S obzirom na postojanje sedam brodogradilišta u malološinjskoj uvali krajem 19. stoljeća, bilo se tradicionalno natjecati, ribariti i živjeti s morem, kao i danas, kazao je Lucio Jurjako, predsjednik Kluba pomoraca Lošinj, inače upravitelj stroja s više od 40 godina iskustva.

Govoreći, pak, o pomorskoj i brodograditeljskoj tradiciji

na otoku, kazao je kako se kroz posljednje godine puno povijesnih činjenica sačuvalo od zaborava i predstavilo javnosti.

- Zajedno s vodstvom Grada i Turističke zajednice grada Malog Lošinja, puno toga je napravljeno da se ta baština ponovno valorizira. Povjesničar Julijano Sokolić koji je doktorirao upravo na povijesti Lošinja, pronašao je toliko toga i spasio iz zaborava. Više puta je posjećivao Lošinjane u Italiji gdje je kod potomaka nekadašnjih lošinjkih moreplovaca, pronalazio prave arhive. Tu imate toliko priča, primjerice o obitelji Cosulich. Jedan Callisto Cosulich je poduzetnik svjetskog formata, osnivač je kompanije Fratelli Cosulich koja je, kada je osnovana, imala najveće brodove na Mediteranu i praktički svijetu. On je, primjerice, otvorio liniju Trst - Sjeverna Amerika te je osnivač poznatog brodogradilišta Fincantieri, pojasnio je Jurjako dodajući kako ta bogata povijest najbolje ukazuje na poduzetnički duh Lošinjana. A ne treba zaboraviti da je na otoku svojevremeno bilo čak osam brodogradilišta, iako nemaju drvene grade, već su su uvozili čak iz SAD-a i Kanade.

Okršaji jedrima

Niz regata nastavlja se i idućeg vikenda. Romantičan ugodaj stvorit će već idućeg petka, 8. rujna, 6. Noćna regata tradicijskih barki na jedra pod svjetlima reflektora u



Idućeg vikenda održat će se i Lošinjaska regata olimpijaca



“Pobjednik ne mora biti onaj brod koji prvi prođe kroz cilj, već onaj koji najvjernije dočara našu tradiciju, a koju čini i naša lošinjaska regatna pasara

Mario Živković, potpredsjednik SRD-a Škarpina iz Nerezina

malološinjskoj luci koju će dodatno začiniti koncert Danija Stipanićeva na logeru »Nerezina« okruženom pasarama i gubicima u noćnoj promeni u lošinjском portu. Subota, 9. rujna, i nedjelja, 10. rujna u znaku su, pak, pravih sportskih »okršaja jedrima«. Prema riječima Vedrana Kabalina, predsjednika Jedriličarskog kluba Jug, 41. Lošinjaska regata olimpijaca donosi ponovo navigacijsku regatu, ali i regatu »u štap«.

- Riječ je o jednoj od najuspješnijih regata krstaša u kalendaru Hrvatskog jedriličarskog saveza na sjevernom Jadranu i to potvrđuje već 41 godinu zaredom. Akvatorij otoka Lošinja zbog svog položaja i povoljnih uvjeta na moru jedriličarima predstavljaju izazov, stoga se i ove godine očekuje pedesetak posada

iz Hrvatske, Slovenije i Italije. Upravo ta geografsko-meteorološka pozicija u kombinaciji s kvalitetnom organizacijom na moru i kopnu, garancija je uspješnosti ove regate. Od većih brodova, maks krstaša, svoj dolazak najavili su riječki Molo Longo te slovenski Generali i Adriatic Europa, dakle velika jedriličarska imena Dušan Pul, Samo Žvan te Rajko Kujundžić, kazao je Kabalin te dodao kako vro zanimljivo natjecanje organizatori očekuju prilikom jedrenja »u štap« u malološinjskoj luci gdje će svoje znanje i vještinu pokazati i veliki i mali. Hoće li veliki brodovi u tako ograničenom prostoru nadvladati manje, ostaje za vidjeti. Borka će sigurno biti zanimljiva ne samo natjecateljima, već i svima koji okršaj budu gledali s rive. Inače, Lošinjaska regata olimpijaca je svoje ime dobila po tome što je Lošinj iznjedrilo nekoliko olimpijaca koji su sredinom prošlog stoljeća polučili vrhunske rezultate u jedrenju. Samo jedrenje je u Lošinj krenulo oko 1930. kao sportska disciplina, a lošinjaska regatna pasara je prva sportska jedrila radena isključivo radi sporta na području tadašnje države.

Pletenje mreža

Dodajmo i kako će subotnju večer zaokružiti – Pomorska večer, dakle, nastupi folklornih društava, klapa, puhačkog orkestra, uz prikaz tradicijskih pomorskih vještina, te koncert glazbenika okupljenih u skupinu A strana.

Što se tiče ovogodišnjeg niza regata, Festival Lošinava će zaključiti ona koja se održava u Nerezinama, i to na tradiciji započetoj još 1920. godine.

Mario Živković, potpredsjednik Sportsko-ribolovnog društva Škarpina iz Nerezina, pojasnio je kako će ovo malo



“Tu imate toliko priča, primjerice o obitelji Cosulich. Callisto Cosulich je poduzetnik svjetskog formata, osnivač je kompanije Fratelli Cosulich koja je, kada je osnovana, imala najveće brodove na Mediteranu. On je, primjerice, otvorio liniju Trst - Sjeverna Amerika te je osnivač poznatog brodogradilišta Fincantieri

Lucio Jurjako, predsjednik Kluba pomoraca Lošinj

mjesto u subotu, 16. rujna, s početkom u 12 sati, biti domaćin 47. Nerezinske regate tradicijskih barki na jedra.

- Pobjednik ne mora biti onaj brod koji prvi prođe kroz cilj, već onaj koji najvjernije dočara tu našu tradiciju, a koju čini i naša lošinjaska regatna pasara. Iako je sve manje onih koji je znaju izraditi, i ova regata nas uči vrijednosti naše baštine koju moramo sačuvati za budućnost,

TAJNA NAZIVA

Sam naziv manifestacije spoj je imena Lošinj i nava, što je naziv za jedrenjake s tri do pet jarbola, a od kojih je najpoznatiji »Imperatrice Elisabetta«, odnosno kraljica Sissy. To je najveći jedrenjak napravljen u lošinjском brodogradilištu, za brodograditeljsku tvornicu Ivana Antuna Tarabocchija, a njegovu porinuću je 1875. prisustvovao i sam car Franjo Josip

lijepo je ilustrirao Živković te najavio i kako se istog dana u Nerezinama održava prikaz tradicijskih pomorskih vještina, bit će izložba brodića, mala škola pletenja mreža, a za kraj zabava uz koncert Harija Rončevića.

Osim samih regata, za posjetitelje se organizira i niz radionica, primjerice, poučno jedrenje za djecu, osnove teorije jedrenja, radionica o mornarskim čvorovima, edukacija o osnovama brodske trupa, ali i praktični dio jedrenja na moru.

Ispraćaj pomoraca

Svakako ne treba zaboraviti 3. međunarodni ženski vaterpolo turnir Plejade u uvali Čikat od petka, 15. rujna do nedjelje, 17. rujna, a prekrasna uvala Čikat bit će i mjesto uprizorenja ispraćaja pomoraca. Naime, ispred crkvice Annunziata, žene pomoraca ispraćale su i dočekivale svoje životne suputnike. Priča kaže da je tuda vodio glavni plovni put prema Veneciji pa se i s barkama izlazilo van na more kako bi se eventualno čulo novosti o članu obitelji. Na spomen tim hrabrim ženama koje su držale ne tri, nego četiri kantuna kuće, ondje je i postavljena skulptura Addio, simbol ljubavi i vjernosti.

A da se vratimo na početak teksta, odnosno na tajnu dobrog braka. Pa priča kaže da je skulptura posvećena Lošinjanki Mariji Stuparić, ženi velološinjskog kapetana Aldebranda Petrine, po pričama vrlo pozitivne i vesele osobe, koja je sa suprugom bila u braku 32 godine, od kojih većinu života plovila s njim. Zajedno su u svom malološinjском domu bili tek 13 mjeseci. Što reći nego ljubav koja je oplovila svijet.

Dodatne informacije o manifestaciji može se naći na www.visitlošinj.hr

Jela lošinjaskih kapetana

Tijekom trajanja Festivala Lošinava može se uživati u gastrodelicijama »Jela lošinjaskih kapetana« u lošinjским restoranima i to po promotivnoj cijeni od 40 eura. Naime, brojni lošinjski ugostitelji pripremili su menije od tri slijeda plus čaša vina po ovoj cijeni, a na menijima predstavljaju riblje delicije. Meniji po cijeni od 40 eura nude se u restoranima Baracuda, Manora, Veli Zal, Za Kantuni, Nautika Lošinj, Diana, Eki, Artatore, Bocca Vera, konobama Silvana i Cigale, potom u Borik Mediteranean Baru, Lanterna Grillu te Deveron Gastro Pubu. Među delicijama koje će se moći probati su, primjerice, brancin kuhan u vinu i maslinovom ulju s krumpirom, confit od palamide u lošinjским travama, plavorepa tuna s pljukancima, rajčicom i kaparima, file brancina u umaku jakovskih kapica i škampi s domaćim pljukancima, kolač s lošinjским narančama i još mnogo, mnogo toga finoga.